МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Методичні вказівки

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2026

УДК 657:336.22(072)
М-88

Друкується за ухвалою вченої ради економічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича (протокол № 4 від 14 жовтня 2026 року)

М-88 **Міждисциплінарна** курсова робота з обліку і оподаткування : метод. вказівки / уклад. Т. М. Ковальчук, Т. В. Косташ. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 67 с.

У виданні регламентовано основні вимоги до змісту, структури та оформлення міждисциплінарної курсової роботи, визначено послідовність її виконання, порядок захисту та критерії оцінювання.

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування», спеціальності D1 «Облік і оподаткування» (денної та заочної форм навчання), а також наукових керівників.

УДК 657:336.22(072)

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2026
© Укл.: Т. М. Ковальчук, Т. В. Косташ, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП		4
РОЗДІЛ 1.	ПІДГОТОВКА ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ	
1.1.	Загальні положення та вимоги до міждисциплінарної курсової роботи	5
1.2.	Основні етапи виконання міждисциплінарної курсової роботи	12
РОЗДІЛ 2.	ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ	
2.1.	Підбір наукової літератури та законодавчо-нормативних актів	17
2.2.	Опрацювання та систематизація інформації	18
2.3.	Підбір і опрацювання документів та інформаційних джерел підприємства	19
РОЗДІЛ 3.	СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ	
3.1.	Структура та змістове наповнення курсової роботи	23
3.2.	Вимоги до обсягу окремих складових курсової роботи	39
РОЗДІЛ 4.	ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	
4.1.	Загальні вимоги до оформлення	40
4.2.	Правила цитування та посилання на використані джерела	43
РОЗДІЛ 5.	ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	
5.1	Захист курсової роботи	44
5.2	Критерії оцінювання курсової роботи	45
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ		50
Додаток А	Тематика міждисциплінарних курсових робіт з обліку і оподаткування	54
Додаток Б	Зразок заяви на затвердження теми курсової роботи	58
Додаток В	Рекомендована структура плану курсової роботи	59
Додатки Г.1-Г.3	Зразки плану курсової роботи	60
Додаток Д	Зразок титульного аркуша	63
Додаток Е	Зразок оформлення списку використаних джерел	64

ВСТУП

Виконання та захист міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування – важлива складова освітнього процесу, одна з основних форм науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Міждисциплінарна курсова робота є обов'язковою освітньою компонентою, що виконується на третьому курсі навчання та інтегрує знання, набуті під час вивчення дисциплін професійної підготовки, зокрема: «Податкова система», «Бухгалтерський облік (теорія)», «Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2», «Облік і звітність в оподаткуванні».

Міждисциплінарна курсова робота з обліку і оподаткування являє собою самостійне дослідження, спрямоване на поглиблене вивчення теоретичних, методичних і практичних аспектів бухгалтерського обліку та оподаткування окремого об'єкта дослідження. У процесі її виконання здобувач повинен продемонструвати належний рівень знань щодо економічної сутності досліджуваного об'єкта, нормативно-правового регулювання його обліку та оподаткування, особливостей документального оформлення господарських операцій, їх відображення в системі бухгалтерського обліку, а також порядку формування показників фінансової та податкової звітності.

Здобувач повинен уміти опрацьовувати наукові, інформаційні та нормативно-правові джерела, розкривати теоретико-методологічні засади обліку й оподаткування, досліджувати практичні аспекти облікового відображення господарських операцій і визначення їх податкових наслідків, аргументовано викладати власні судження, формулювати обґрунтовані висновки та розробляти конкретні пропозиції щодо вдосконалення обліку, оподаткування і звітності за досліджуваним напрямом.

Освітня компонента «Міждисциплінарна курсова робота з обліку і оподаткування» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти здатності комплексно застосовувати та інтегрувати знання, уміння і навички, набуті під час вивчення фахових дисциплін, для виконання теоретичних і практичних завдань у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування. Виконання курсової роботи сприяє розвитку науково-дослідних навичок, самостійності мислення, творчого підходу до розв'язання професійних завдань, а також формуванню загальних і фахових компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері обліку, оподаткування та звітності.

РОЗДІЛ 1. ПІДГОТОВКА ТА ВИКОНАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

1.1. Загальні положення та вимоги до міждисциплінарної курсової роботи

Мета освітньої компоненти «Міждисциплінарна курсова робота з обліку і оподаткування» полягає у систематизації, поглибленні та практичному застосуванні теоретичних знань, умінь і навичок, набутих під час вивчення фахових дисциплін з бухгалтерського обліку та оподаткування; формуванні здатності інтегрувати міждисциплінарні знання для комплексного дослідження конкретних об'єктів бухгалтерського обліку та пов'язаних з ними господарських операцій; розвитку навичок самостійної науково-дослідної роботи, формулювання обґрунтованих висновків і практичних рекомендацій за результатами проведеного дослідження.

Завдання виконання міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування:

- узагальнення, поглиблення та комплексне застосування теоретичних знань і практичних навичок із фахових дисциплін: «Податкова система», «Бухгалтерський облік (теорія)», «Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2», «Облік і звітність в оподаткуванні»;
- поглиблення розуміння економічної сутності досліджуваного об'єкта обліку, його ролі та значення в діяльності суб'єктів господарювання;
- формування вмінь самостійно добирати, опрацьовувати та використовувати наукову літературу, законодавчі й нормативно-правові акти та інші джерела інформації з питань бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності за обраною темою;
- виявлення та дослідження взаємозв'язків між господарськими процесами, обліком, оподаткуванням та звітністю щодо обраного об'єкта;
- вивчення порядку документального оформлення господарських операцій, пов'язаних з об'єктом дослідження;
- набуття практичних навичок відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, їх узагальнення в облікових регістрах та відображення у звітності;
- дослідження податкових аспектів господарських операцій, пов'язаних із досліджуваним об'єктом, відповідно до тематики курсової роботи та вимог чинного законодавства;

– вивчення порядку розкриття інформації про досліджуваний об’єкт у фінансовій та, за необхідності, податковій звітності;
– розроблення обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення бухгалтерського обліку, документального забезпечення господарських операцій, оподаткування та формування звітності за обраним напрямом дослідження;
– розвиток навичок формулювання аргументованих висновків і рекомендацій за результатами проведеного дослідження.

Під час виконання міждисциплінарної курсової роботи здобувач має комплексно дослідити обраний об’єкт, послідовно застосовуючи положення податкового законодавства, теорії бухгалтерського обліку, фінансового обліку та обліку і звітності в оподаткуванні.

Виконання міждисциплінарної курсової роботи спрямоване на розвиток компетентностей, якими повинен володіти здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування», спеціальності D1 «Облік і оподаткування»:

Інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми в процесі навчання або під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування діяльності, що передбачає характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв’язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп’ютерних технологій.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмними результатами виконання міждисциплінарної курсової роботи є:

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні

користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Міждисциплінарна курсова робота з обліку і оподаткування виконується здобувачем самостійно під керівництвом наукового керівника відповідно до тематики, затвердженої кафедрою.

Рекомендована тематика міждисциплінарних курсових робіт з обліку і оподаткування для здобувачів розробляється й затверджується кафедрою обліку, аналізу і аудиту (*додаток А*).

Кожному здобувачеві рішенням кафедри обліку, аналізу і аудиту призначається науковий керівник курсової роботи з числа викладачів кафедри.

Науковий керівник курсової роботи зобов'язаний:

– надавати здобувачу методичну допомогу у виборі теми міждисциплінарної курсової роботи, визначенні її мети, завдань,

об’єкта і предмета дослідження;
- допомагати здобувачу визначити логіку та міждисциплінарний зміст дослідження, забезпечуючи взаємозв’язок питань бухгалтерського обліку, оподаткування та звітності відповідно до обраної теми та, відповідно, надавати рекомендації щодо структури, змісту і послідовності викладення матеріалу курсової роботи;
- рекомендувати здобувачу наукові, інформаційні та нормативні джерела, що визначають порядок бухгалтерського обліку, оподаткування та звітності, необхідні для розкриття теми міждисциплінарної курсової роботи;
- контролювати виконання здобувачем етапів курсової роботи та встановлених строків її підготовки;
- сприяти дотриманню здобувачем принципів академічної доброчесності, правил цитування та належного оформлення використаних джерел;
- здійснювати перевірку курсової роботи відповідно до встановленого кафедрою порядку та надавати рекомендації щодо її доопрацювання за необхідності;
- оцінювати готовність курсової роботи до подання та захисту відповідно до критеріїв, визначених методичними рекомендаціями.

Здобувач зобов’язаний:
- самостійно обрати тему курсової роботи, визначити мету, завдання, об’єкт і предмет дослідження, узгодити з науковим керівником план курсової роботи;
- самостійно опрацювати наукову літературу, нормативні та інші джерела інформації за темою дослідження;
- використовувати під час виконання практичної частини курсової роботи достовірні облікові дані, первинні документи, облікові регістри та форми звітності;
- сформулювати власні висновки за результатами проведеного дослідження та розробити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення обліку, оподаткування та звітності за обраною темою;
- своєчасно підготувати і подати завершену курсову роботу науковому керівнику для перевірки (при отриманні зауважень та рекомендацій наукового керівника – самостійно доопрацювати курсову роботу);
- дотримуватися вимог академічної доброчесності, правил цитування та посилання на використані джерела;
- підготуватися до захисту курсової роботи та особисто представити результати проведеного дослідження.

Міждисциплінарна курсова робота з обліку і оподаткування має

теоретико-прикладний характер і повинна засвідчувати здатність здобувача інтегрувати та застосовувати знання з бухгалтерського обліку (теорії), фінансового обліку, податкової системи, обліку і звітності в оподаткуванні під час дослідження конкретного об’єкта або господарського процесу.

У міждисциплінарній курсовій роботі з обліку і оподаткування здобувач повинен продемонструвати вміння працювати з науковими, інформаційними та нормативно-правовими джерелами, розуміти економічний зміст досліджуваних господарських операцій, відображати їх у системі бухгалтерського обліку, визначати передбачені законодавством податкові наслідки та, за наявності відповідного зв’язку, розкривати порядок відображення інформації у фінансовій і податковій звітності.

До міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування висуваються такі *вимоги:*

1. У курсовій роботі необхідно забезпечити належний рівень теоретичного обґрунтування досліджуваних питань. Здобувач повинен розкрити тему на основі сучасних наукових підходів до бухгалтерського обліку та оподаткування, охарактеризувати економічну сутність досліджуваного об’єкта, розкрити основні поняття і терміни, висвітлити теоретичні та методичні засади його бухгалтерського обліку й оподаткування. Теоретичні та методичні положення курсової роботи мають ґрунтуватися на узагальненні та критичному осмисленні наукових підходів, представлених у працях вітчизняних і зарубіжних учених, положень навчальної та навчально-методичної літератури, а також вимог чинного нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку, оподаткування та звітності.

2. Курсова робота повинна мати дослідницький та міждисциплінарний характер. Під час виконання курсової роботи здобувач повинен:

- дослідити чинні законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють бухгалтерський облік, оподаткування та звітність за обраною темою;
- опрацювати наукові джерела, монографії, статті у наукових і фахових виданнях, навчальну та навчально-методичну літературу;
- узагальнити наукові підходи та погляди щодо дискусійних питань теми, аргументувати власну позицію;
- розкрити взаємозв’язок між економічним змістом господарських операцій, їх документальним оформленням, відображенням у бухгалтерському обліку та податковими наслідками;

- дослідити порядок документального оформлення господарських операцій за обраною темою;
- показати порядок відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та в облікових регістрах;
- за наявності податкових аспектів у темі курсової роботи визначити податкові наслідки операцій з об'єктом дослідження та розкрити порядок їх відображення в обліку і податковій звітності відповідно до чинного законодавства;
- дослідити порядок узагальнення облікової інформації та її відображення у відповідних формах фінансової і, за необхідності, податкової звітності;
- пов'язати теоретичні положення з практикою бухгалтерського обліку та оподаткування;
- виявити проблемні питання організації та методики бухгалтерського обліку і оподаткування за обраною темою;
- сформулювати конкретні й обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення організації бухгалтерського обліку, документального оформлення та облікового відображення господарських операцій, а за наявності відповідних аспектів у темі дослідження також щодо організації податкових розрахунків і формування показників звітності на базовому підприємстві;
- якщо це передбачено темою курсової роботи, дослідити практику автоматизації обліку на базовому підприємстві, охарактеризувати функціональні можливості програмного забезпечення, що використовується для обліку об'єкта дослідження, порядок обробки та узагальнення облікових даних, а також визначити переваги й недоліки його застосування.

3. Положення міждисциплінарної курсової роботи щодо бухгалтерського обліку, оподаткування та звітності мають відповідати чинному законодавству України на момент її виконання. Здобувач повинен використовувати актуальні редакції законодавчих та нормативних документів і правильно застосовувати їх положення до об'єктів та господарських операцій, що є предметом дослідження.

4. Зміст курсової роботи має відповідати обраній темі та забезпечувати логічне поєднання її міждисциплінарних складових. Усі питання плану необхідно розкривати послідовно, системно та взаємопов'язано. Теоретичні положення повинні бути пов'язані з практичними аспектами бухгалтерського обліку, а податкові питання – розглядатись у безпосередньому зв'язку з відповідними господарськими операціями.

5. Практична частина міждисциплінарної курсової роботи повинна ґрунтуватися на реальних даних. Курсова робота повинна мати практичну спрямованість і виконуватися на матеріалах самостійно обраного здобувачем підприємства чи іншого суб'єкта господарювання відповідно до теми дослідження. Під час виконання практичної частини слід використовувати первинні документи, облікові регістри, дані з рахунків бухгалтерського обліку, форми фінансової та податкової звітності, а також інші інформаційні матеріали, необхідні для розкриття теми.

6. Усі висновки та пропозиції за результатами дослідження мають бути обґрунтованими, тобто випливати зі змісту курсової роботи та узагальнювати отримані результати. Запропоновані заходи щодо вдосконалення організації та методики обліку об'єкта дослідження, а за потреби, організації податкових розрахунків і формування показників звітності мають бути конкретними, обґрунтованими, реалістичними та пов'язаними з недоліками, виявленими на базовому підприємстві.

7. Міждисциплінарна курсова робота повинна відповідати вимогам академічної доброчесності. У роботі не допускаються плагіат, копіювання тексту без належного посилання на джерело, а також пряме відтворення цитат без зазначення першоджерела. Усі запозичені положення, наукові позиції, статистичні та інші дані повинні мати відповідні посилання на джерела.

8. Курсова робота повинна бути грамотно та науково викладена. Текст роботи має характеризуватися логічністю, послідовністю, точністю формулювань та правильним використанням професійної термінології. Під час оформлення курсової роботи необхідно дотримуватися встановлених вимог до цитування, подання таблиць, рисунків, схем і формул, а також укладання списку використаних джерел.

9. Структура, зміст, обсяг і оформлення курсової роботи повинні відповідати вимогам цих методичних вказівок.

10. Міждисциплінарна курсова робота має бути виконана у встановлені строки, належно оформлена, своєчасно подана керівникові для перевірки, та пройти захист згідно із затвердженим графіком.

Дотримання зазначених вимог забезпечує комплексний характер міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування та дає змогу оцінити здатність здобувача самостійно застосовувати теоретичні знання і практичні навички з бухгалтерського обліку, оподаткування та звітності під час дослідження конкретного об'єкта або господарського процесу.

1.2. Основні етапи виконання міждисциплінарної курсової роботи

Дотримання чіткої послідовності виконання курсової роботи дає змогу здобувачеві раціонально організувати роботу, спланувати й розподілити час, а також забезпечити ґрунтовне дослідження обраної теми у встановлені строки.

Процес виконання міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування охоплює такі послідовні *етапи*:

1. Вибір та затвердження теми курсової роботи.

На цьому етапі здобувач ознайомлюється із затвердженою кафедрою тематикою курсових робіт, обирає тему відповідно до власних інтересів та можливості отримання необхідної інформації, узгоджує тему з науковим керівником, визначає підприємство (суб'єкт господарювання), матеріали якого будуть використані для практичної частини роботи.

Здобувач самостійно обирає тему міждисциплінарної курсової роботи з переліку, затвердженого на засіданні кафедри обліку, аналізу і аудиту (*додаток А*). На початку кожного навчального року тематика курсових робіт переглядається та уточнюється з урахуванням актуальних змін у законодавстві й нормативно-правовому регулюванні бухгалтерського обліку, оподаткування та звітності, розвитку науково-методичних підходів до ведення бухгалтерського обліку та оподаткування, а також сучасної практики здійснення господарських операцій підприємствами.

Здобувач обирає тему курсової роботи та погоджує її з викладачем кафедри, який здійснюватиме наукове керівництво. Після погодження теми здобувач подає на ім'я завідувача кафедри заяву про її затвердження. У заяві, зразок якої наведено в *додатку* ***Б***, зазначають точне формулювання теми та найменування підприємства, на матеріалах якого виконуватиметься курсова робота. Тему курсової роботи та наукового керівника затверджують рішенням кафедри.

Важливо! Після затвердження зміна теми курсової роботи не допускається. Не допускається також виконання різними здобувачами курсових робіт за однаковою темою.

2. Визначення мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження.

Після затвердження теми здобувач визначає мету міждисциплінарної курсової роботи, формулює завдання, необхідні для досягнення поставленої мети, визначає об'єкт і предмет дослідження; встановлює основні питання, які мають бути розкриті в роботі, визначає взаємозв'язок між складовими дослідження: економічним змістом об'єкта, його бухгалтерським обліком, оподаткуванням та звітністю – у межах, передбачених обраною темою.

Ці елементи мають бути взаємопов'язаними між собою та відповідати назві й змісту обраної теми.

3. Ознайомлення з інформаційною та нормативною базою дослідження.

Наступним етапом виконання міждисциплінарної курсової роботи є пошук, відбір та опрацювання інформаційних джерел за обраною темою. Здобувач здійснює пошук, відбір і систематизацію: законодавчих та нормативних документів; наукових статей, монографій та інших наукових праць, навчальної та навчально-методичної літератури, офіційних інформаційних ресурсів, облікової документації підприємства, первинних документів. облікових регістрів, фінансової та податкової звітності, інших матеріалів, необхідних для розкриття теми.

При цьому особливу увагу необхідно приділити актуальності законодавчих і нормативних вимог на дату виконання курсової роботи.

4. Складання плану та його узгодження з науковим керівником.

Складання плану курсової роботи – це не просто технічний етап, а формування логічної структури майбутнього дослідження.

Після вибору теми, визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження, а також опрацювання нормативно-правових актів та літературних джерел здобувач складає план курсової роботи й погоджує його з науковим керівником. План повинен відповідати темі, меті та завданням дослідження, забезпечувати послідовне і логічне розкриття змісту та відображати взаємозв'язок між теоретичними і практичними аспектами досліджуваного питання.

Під час складання плану необхідно враховувати міждисциплінарний характер курсової роботи, що передбачає поєднання знань з фінансового обліку, оподаткування та звітності. При цьому співвідношення окремих складових плану визначається змістом обраної теми. Податкові питання включаються до плану лише в тому разі, якщо досліджуваний об'єкт або господарські операції мають відповідні податкові наслідки згідно з чинним законодавством.

План курсової роботи має забезпечувати рух дослідження від загального до конкретного: від розкриття економічної сутності, теоретичних засад досліджуваного об'єкта, розгляду законодавчих і нормативних вимог – до порядку документального оформлення, відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку, відповідних податкових аспектів та формування інформації у звітності. Під час складання плану здобувач повинен передбачити узагальнення результатів дослідження та формулювання обґрунтованих пропозицій.

Рекомендована структура плану наведена у *додатку* ***В***.

Зразки планів міждисциплінарних курсових робіт наведені у *додатках* ***Г.1, Г.2, Г.3.***

5. Опрацювання теоретичних засад досліджуваної теми.

На цьому етапі здобувач розкриває економічну сутність досліджуваного об'єкта, визначає основні поняття та категорії, досліджує наукові підходи до трактування відповідних понять, узагальнює та зіставляє позиції різних авторів, формулює власну аргументовану позицію щодо дискусійних питань, визначає теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку досліджуваного об'єкта та, за наявності відповідного податкового аспекту, особливості його оподаткування.

Крім того, здобувач визначає законодавчі та нормативні документи, що визначають порядок бухгалтерського обліку досліджуваного об'єкта, досліджує встановлені законодавством правила оподаткування відповідних операцій – якщо вони мають податкові наслідки. За темами, що передбачають дослідження податкової складової, необхідно встановити об'єкт оподаткування, базу оподаткування, порядок визначення податкових зобов'язань підприємства та інші особливості оподаткування, що безпосередньо стосуються досліджуваних операцій.

Важливо! За результатами опрацювання теоретичних і нормативних джерел здобувач формує теоретичну основу подальшого вивчення практики обліку на підприємстві, визначає питання, які потребують подальшого розгляду, та використовує отримані положення як основу для розгляду порядку документального оформлення, облікового відображення та, за необхідності, оподаткування відповідних господарських операцій.

6. Дослідження практики бухгалтерського обліку та податкових аспектів на підприємстві.

На етапі вивчення практики бухгалтерського обліку здобувач характеризує питання його організації, досліджує порядок оформлення первинних документів, розглядає порядок відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та наводить приклади бухгалтерських записів, досліджує відповідні облікові регістри, розкриває порядок узагальнення облікової інформації у звітності.

Важливо! Дослідження податкових аспектів виконується відповідно до змісту конкретної теми. Якщо досліджуваний об'єкт або господарські операції не мають відповідного податкового аспекту, цей етап не повинен включатися штучно. Відповідно, здобувач визначає, чи мають досліджувані господарські операції податкові наслідки, визначає відповідні об'єкти оподаткування та базу оподаткування, якщо вони передбачені законодавством, розкриває порядок нарахування та сплати податків, розглядає порядок відображення відповідних податків у податковій звітності, встановлює взаємозв'язок між даними

бухгалтерського обліку та інформацією, необхідною для цілей оподаткування.

7. Узагальнення результатів дослідження та формування висновків і пропозицій.

На основі отриманих результатів здобувач обґрунтовує напрями вдосконалення організації та методики бухгалтерського обліку, а за наявності відповідного податкового аспекту – також обґрунтовує напрями удосконалення облікового забезпечення оподаткування та формування відповідної звітності.

За результатами проведеного дослідження потрібно сформулювати висновки та конкретні практично орієнтовані пропозиції, які мають відповідати поставленій меті та завданням міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування, випливати з проведеного дослідження та бути обґрунтованими його результатами.

8. Оформлення курсової роботи.

Перед поданням міждисциплінарної курсової роботи до захисту її необхідно структурно оформити відповідно до методичних рекомендацій, правильно оформити таблиці, рисунки, схеми, додатки, посилання на джерела, сформувати список використаних джерел відповідно до встановлених вимог.

9. Подання курсової роботи на рецензування та перевірку тексту на унікальність.

Міждисциплінарна курсова робота подається науковому керівнику у встановлений строк згідно з планом-графіком виконання курсової роботи (рис. 1.1).

Графік

подання здобувачами спеціальності D1 «Облік і оподаткування»
міждисциплінарних курсових робіт з обліку і оподаткування

Затвердження плану курсової роботи керівником – до **10 вересня**

Подання керівникові:

- **1 розділу** – до **10 жовтня**
- **2 розділу** – до **30 жовтня**
- **3 розділу** – до **20 листопада**

Завершена курсова робота повинна бути подана
на кафедру обліку, аналізу і аудиту – до **25 листопада**

Час і періодичність консультацій визначається науковим керівником.

Рис. 1.1. План-графік виконання міждисциплінарних курсових робіт з обліку і оподаткування

За результатами перевірки курсової роботи здобувач ураховує зауваження та рекомендації наукового керівника, вносить необхідні зміни й доповнення та здійснює її остаточне оформлення. Після цього відповідальний працівник кафедри за допомогою відповідного програмного забезпечення перевіряє текст міждисциплінарної курсової роботи на наявність текстових запозичень. Перевірка на плагіат міждисциплінарної курсової роботи регулюється «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому Національному університеті імені Юрія Федьковича (затв. рішенням Вченої ради ЧНУ імені Юрія Федьковича, протокол № 11 від 29 серпня 2025 р. https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/). Результати перевірки враховуються під час допуску курсової роботи до захисту.

Здобувач *несе відповідальність* за самостійне виконання курсової роботи, дотримання принципів академічної доброчесності, достовірність наведених у роботі даних, належне оформлення цитувань і посилань на використані джерела.

10. Захист курсової роботи.

Під час публічного захисту здобувач представляє основні результати дослідження (за потреби результати дослідження можуть бути представлені з використанням презентації). Після завершення доповіді здобувач відповідає на запитання членів комісії за темою курсової роботи. Відповіді мають бути чіткими, змістовними, аргументованими та ґрунтуватися на положеннях чинних нормативно-правових актів, опрацьованих наукових джерелах і практичних матеріалах базового підприємства.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Підбір наукових джерел та законодавчо-нормативних актів

Інформаційну базу міждисциплінарної курсової роботи здобувач формує відповідно до обраної теми, мети й завдань роботи, а також з урахуванням специфіки об'єкта дослідження. До її складу доцільно включати наукові та навчальні видання, законодавчі та нормативні документи, а також інформацію бухгалтерського обліку та звітності підприємства, обраного як база дослідження. Важливо, щоб дібрані джерела безпосередньо стосувалися питань, які розглядаються в курсовій роботі, та давали змогу послідовно розкрити її теоретичну і практичну складові.

Наукову складову інформаційної бази формують праці вітчизняних і зарубіжних учених, у яких представлено результати досліджень та висвітлено наукові погляди за обраною темою. До таких джерел належать монографії, статті у фахових наукових виданнях, збірники наукових праць, матеріали наукових і науково-практичних конференцій тощо. Доцільно також використовувати навчальні посібники, підручники, навчально-методичні видання та іншу спеціальну літературу, яка допомагає розкрити сутність досліджуваних економічних понять, особливості організації та методики бухгалтерського обліку, а за відповідною темою – особливості оподаткування господарських операцій.

Під час опрацювання наукових джерел здобувачеві доцільно: визначити основні наукові підходи до трактування економічної сутності досліджуваного об'єкта, ознайомитися з різними підходами до організації та методики його бухгалтерського обліку, з'ясувати наукові позиції щодо відповідних аспектів оподаткування, якщо вони є предметом дослідження, узагальнити та зіставити позиції різних авторів, визначити дискусійні питання та проблемні аспекти досліджуваної теми, а також сформувати власне обґрунтоване бачення щодо окремих положень, які розглядаються в курсовій роботі.

Необхідно опрацювати чинні нормативно-правові акти, що регулюють бухгалтерський облік об'єкта дослідження, та проаналізувати застосування їх положень у практичній діяльності базового підприємства.

Перелік нормативно-правових актів формується відповідно до теми, об'єкта та змісту міждисциплінарної курсової роботи. Здобувач має використовувати положення законів України, національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, постанов Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Міністерства фінансів України,

порядків, інструкцій, методичних рекомендацій та інших документів, необхідних для розкриття облікових і, якщо це передбачено темою, податкових аспектів курсової роботи.

Якщо тема курсової роботи охоплює питання оподаткування, додатково досліджується нормативне регулювання податкових наслідків відповідних господарських операцій і порядку їх відображення у звітності. За темами, що передбачають податкову складову, необхідно опрацювати положення Податкового кодексу України та інших чинних нормативних документів, які визначають порядок оподаткування відповідних господарських операцій. При цьому здобувач повинен використовувати саме ті положення, які безпосередньо стосуються об'єкта дослідження, а не намагатися охопити всі норми податкового законодавства.

Важливо! Під час виконання міждисциплінарної курсової роботи необхідно перевіряти чинність законодавчих та нормативних документів, положення яких регулюють досліджувані господарські операції, порядок їх документального оформлення, бухгалтерського обліку, оподаткування та відображення у звітності і використовувати їх актуальні редакції.

2.2. Опрацювання та систематизація інформації

Під час опрацювання інформації здобувачеві доцільно вести власний електронний каталог використаних джерел. Для кожного джерела бажано фіксувати:

- прізвище та ініціали автора (авторів);
- назву праці або нормативного документа;
- відомості про видання;
- рік видання або дату прийняття документа;
- сторінки, які містять матеріал, використаний у курсовій роботі;
- короткий зміст або основні положення, що стосуються теми;
- електронну адресу джерела (URL : https://...) – для джерел, доступних в електронній формі.

Доцільно також систематизувати зібраний матеріал за окремими питаннями плану курсової роботи. Наприклад, окремо накопичувати матеріали щодо економічної сутності об'єкта, його класифікації, документального оформлення, синтетичного й аналітичного обліку, оподаткування та звітності. Такий підхід допоможе уникнути хаотичного накопичення інформації та полегшить написання окремих структурних частин роботи.

Такий підхід дає змогу систематизувати опрацьовану інформацію, швидко знаходити необхідні матеріали під час написання курсової роботи та правильно оформлювати посилання на використані джерела.

Під час використання інформації з наукових праць, нормативних документів та інших джерел необхідно чітко розмежовувати власні міркування здобувача та положення, запозичені з інших джерел. Не допускається використання без належного посилання чужих думок, висновків, визначень, таблиць, рисунків, статистичних даних та інших матеріалів. Цитати мають відтворюватися точно, а їх оформлення повинно відповідати встановленим вимогам.

Підбір джерел здобувач здійснює самостійно, попередньо узгодивши з науковим керівником основні напрями пошуку та, за потреби, перелік ключових джерел. Науковий керівник може рекомендувати наукові праці, нормативні документи та інші інформаційні матеріали, які доцільно опрацювати для глибшого розкриття теми.

Важливо! Якість інформаційної бази визначається не лише кількістю використаних джерел, а передусім їх змістовою відповідністю темі, актуальністю, науковою та нормативною обґрунтованістю, а також умінням здобувача критично опрацювати отриману інформацію та використати її для досягнення мети міждисциплінарної курсової роботи.

2.3. Підбір і опрацювання документів та інформаційних джерел підприємства

Після опрацювання наукової літератури та чинних законодавчих і нормативних документів здобувач переходить до підбору практичних матеріалів, необхідних для дослідження стану бухгалтерського обліку та, за наявності відповідного податкового аспекту, оподаткування досліджуваних господарських операцій на підприємстві.

Базою виконання міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування може бути підприємство будь-якої організаційно-правової форми, яке здійснює господарську діяльність та веде бухгалтерський облік відповідно до НП(С)БО, за умови доступу здобувача до необхідних облікових документів та інформації.

Перевага віддається виробничим, виробничо-торговельним та іншим підприємствам із достатнім обсягом і різноманітністю господарських операцій.

Базове підприємство здобувач обирає самостійно та погоджує його з науковим керівником.

За погодженням із керівником і головним бухгалтером базового підприємства здобувач вивчає особливості його діяльності та організаційну структуру, ознайомлюється з обліковою політикою, структурою бухгалтерської служби й організацією облікової роботи. Особливу увагу слід приділити вивченню документів та інформаційних джерел, пов'язаних із темою міждисциплінарної курсової роботи, зокрема організаційно-розпорядчих і первинних документів, облікових регістрів, оборотно-сальдових відомостей, фінансової та податкової звітності, а також порядку відображення відповідних господарських операцій у системі бухгалтерського обліку.

До *документів та інформаційних джерел базового підприємства*, які можуть бути використані під час виконання міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування, належать:

- установчі та внутрішні документи підприємства, що визначають організацію бухгалтерського обліку;
- наказ про облікову політику та інші документи, що визначають порядок організації бухгалтерського обліку;
- первинні документи, якими оформлено господарські операції, пов'язані з темою курсової роботи;
- бухгалтерські довідки та інші документи, що використовуються для оформлення відповідних облікових операцій;
- обороти по рахунках бухгалтерського обліку;
- облікові регістри, у яких відображаються досліджувані господарські операції;
- оборотно-сальдові відомості та інші документи, необхідні для простеження узагальнення облікової інформації;
- відповідні форми фінансової звітності;
- за темами, пов'язаними з оподаткуванням, – податкові накладні, розрахунки коригування, регістри та інші документи, що підтверджують податкові наслідки господарських операцій, а також відповідні форми податкової звітності;
- тощо.

Оскільки перелік практичних матеріалів визначається конкретною темою міждисциплінарної курсової роботи, необхідно добирати лише ті інформаційні джерела, первинні документи, регістри та форми звітності, які дають змогу розкрити питання, передбачені планом роботи.

Під час роботи з практичними матеріалами здобувач повинен простежити послідовність від здійснення господарської операції до її відображення в бухгалтерському обліку та узагальнення відповідної

інформації у звітності. За наявності податкової складової необхідно встановити зв’язок між господарською операцією, її бухгалтерським відображенням та податковими наслідками.

Особливу увагу слід звернути на відповідність практики обліку чинним нормативним вимогам. Здобувач має зіставити порядок документального оформлення та відображення господарських операцій на підприємстві з вимогами чинних нормативних документів, положеннями облікової політики підприємства та теоретичними положеннями, розглянутими в першому розділі курсової роботи. Таке зіставлення дає змогу виявити питання, які потребують подальшого розгляду та можуть бути враховані під час формування пропозицій щодо вдосконалення обліку.

Під час підбору практичних матеріалів необхідно забезпечити їх достовірність, повноту та відповідність темі дослідження. Не слід включати до курсової роботи документи, регістри чи інші матеріали лише для збільшення їх кількості. Використання документів, облікових регістрів, звітності та інших інформаційних джерел підприємства має бути обґрунтованим і безпосередньо пов’язаним із положеннями, викладеними в тексті курсової роботи.

Важливо! Практична частина курсової роботи має ґрунтуватися переважно на актуальних даних підприємства. Для дослідження доцільно використовувати документи, облікові регістри, звітність та інші інформаційні джерела за *поточний і попередні звітні періоди, але не більше ніж за 2–3 останні роки.*

Для зручності подальшого опрацювання практичних матеріалів здобувачеві варто систематизувати їх відповідно до питань плану курсової роботи. Зокрема, окремо можуть групуватися матеріали щодо документального оформлення, синтетичного та аналітичного обліку, облікових регістрів, фінансової звітності, а за необхідності – оподаткування та податкової звітності.

Документи та інформаційні джерела підприємства, які мають значний обсяг або важливі для підтвердження проведеного дослідження, треба подавати у додатках до курсової роботи. У тексті роботи необхідно робити відповідні посилання на додатки та використовувати наведені в них матеріали для обґрунтування положень і висновків.

Водночас при використанні документів підприємства необхідно дотримуватися вимог щодо *нерозголошення інформації з обмеженим доступом та інших відомостей, використання яких обмежено законодавством або підприємством*. За необхідності персональні дані та інші відомості, які не мають значення для розкриття теми, можуть бути

вилучені або знеособлені без зміни змісту господарської операції та її облікового відображення.

Важливо! Первинні документи, облікові регістри, форми фінансової і податкової звітності та інші практичні матеріали базового підприємства мають підтверджувати викладений у курсовій роботі порядок обліку господарських операцій і, якщо це передбачено темою, здійснення податкових розрахунків.

Особливості та проблемні питання організації обліку, виявлені під час опрацювання інформації за темою міждисциплінарної курсової роботи, необхідно розглянути з урахуванням специфіки діяльності базового підприємства. Виявлені недоліки та проблемні аспекти мають бути покладені в основу обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення організації та методики бухгалтерського обліку, а якщо це передбачено темою курсової роботи, організації податкових розрахунків.

РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

3.1. Структура курсової роботи та змістове наповнення її складових

Структура міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування має бути цілісною та забезпечувати логічне й послідовне розкриття теми, досягнення поставленої мети і виконання визначених завдань.

Курсова робота повинна містити такі структурні елементи:

- Титульний аркуш.
- Зміст.
- Вступ.
- Основна частина (три розділи з підрозділами).
- Висновки та пропозиції.
- Список використаних джерел.
- Додатки.

Першою сторінкою курсової роботи є ***титульний аркуш***, який ураховують у загальній нумерації сторінок, проте номер на ньому не зазначають. На титульному аркуші наводять найменування закладу вищої освіти, факультету та кафедри, назву курсової роботи, прізвище й ініціали здобувача, шифр академічної групи, а також прізвище й ініціали наукового керівника, його посаду, науковий ступінь і вчене звання. Окремо передбачають місце для зазначення оцінки та підписів членів комісії із захисту курсової роботи. У нижній частині титульного аркуша вказують місце і рік виконання роботи. Зразок оформлення титульного аркуша наведено в *додатку Д.*

За титульним аркушем вказується ***зміст*** (план міждисциплінарної курсової роботи). У змісті зазначають назви структурних елементів курсової роботи та номери сторінок, з яких вони починаються, зокрема вступу, розділів, підрозділів і пунктів, що мають заголовки, висновків та пропозицій, списку використаних джерел і додатків.

Вступ є початковою змістовою частиною курсової роботи, у якій розкривають актуальність обраної теми, визначають мету, завдання, об’єкт, предмет і методи дослідження, характеризують його інформаційну базу. Крім того, стисло висвітлюють стан опрацювання обраної проблематики в науковій літературі та обґрунтовують доцільність її подальшого вивчення.

Актуальність теми. Здобувач повинен обґрунтувати необхідність дослідження обраної теми та розкрити її значення для вдосконалення

бухгалтерського обліку, документального оформлення й облікового відображення господарських операцій. Якщо це передбачено темою курсової роботи, необхідно також висвітлити її значення для здійснення податкових розрахунків і достовірного формування показників звітності. При цьому необхідно врахувати вимоги чинних нормативно-правових актів, специфіку діяльності базового підприємства та проблемні питання за досліджуваним напрямом. Обґрунтування актуальності має бути стислим, конкретним і безпосередньо пов'язаним зі змістом курсової роботи.

Мета дослідження визначає основний результат, якого здобувач прагне досягти під час виконання курсової роботи. Мета повинна відповідати назві теми, бути конкретною та відображати її теоретичну і практичну спрямованість. Формулювання мети має передбачати не лише вивчення певного питання, а й узагальнення теоретичних положень, дослідження практики бухгалтерського обліку та, за необхідності, обґрунтування напрямів його вдосконалення.

Завдання дослідження конкретизують мету міждисциплінарної курсової роботи та визначають послідовність її досягнення. Вони мають відповідати змісту розділів і підрозділів курсової роботи та формулюватися з урахуванням обраної теми. Зокрема, завдання можуть передбачати:

- розкриття економічної сутності об'єкта дослідження, основних класифікаційних ознак, критеріїв визнання, порядку оцінки та інших теоретичних положень, необхідних для розуміння його облікового відображення;
- здійснення огляду сучасних наукових праць із питань організації та методики бухгалтерського обліку об'єкта дослідження, а за потреби, оподаткування відповідних господарських операцій, узагальнення наукових підходів, визначення дискусійних та недостатньо вирішених питань;
- вивчення чинних законодавчих і нормативних документів, що визначають порядок бухгалтерського обліку та, за наявності відповідного зв'язку, оподаткування досліджуваних операцій;
- дослідження порядку документального оформлення господарських операцій;
- дослідження синтетичного та аналітичного обліку відповідного об'єкта;
- вивчення порядку формування та узагальнення облікової інформації у відповідних облікових регістрах і формах звітності;
- дослідження особливостей оподаткування відповідних операцій – якщо податковий аспект передбачений темою;

- виявлення проблемних питань в організації та методиці бухгалтерського обліку;
- обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення бухгалтерського обліку, а також податкових аспектів господарських операцій, пов'язаних з об'єктом дослідження.

При цьому склад завдань визначається конкретною темою міждисциплінарної курсової роботи. Не всі наведені напрями мають бути обов'язково включені до кожної курсової роботи. Зокрема, податкові питання досліджуються лише за темами, що передбачають відповідний зв'язок з оподаткуванням.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, у межах якого виникає досліджувана проблема. В міждисциплінарній курсовій роботі з обліку і оподаткування об'єктом може бути *процес бухгалтерського обліку та оподаткування відповідних господарських операцій підприємства* або його окремий аспект, визначений темою дослідження.

Предмет дослідження конкретизує об'єкт і визначає ті його сторони, властивості, методи, принципи та особливості, які безпосередньо досліджуються у курсовій роботі. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта і безпосередньо випливає з назви теми.

Мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження не повинні формулюватися ізольовано один від одного. Назва теми визначає загальний напрям дослідження, мета – очікуваний результат, завдання – послідовність його досягнення, об'єкт – сферу дослідження, а предмет – конкретні аспекти цієї сфери, які підлягають дослідженню.

Методи дослідження. У вступі доцільно зазначити методи дослідження, які використовувалися для досягнення поставленої мети та виконання завдань курсової роботи. Методи слід зазначати не лише шляхом їх переліку, а й коротко характеризувати напрями їх застосування в дослідженні. Це дає змогу оцінити обґрунтованість їх вибору та відповідність меті роботи.

Методи дослідження є важливим інструментом пізнання, аналізу та узагальнення інформації. Під час виконання міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування можуть застосовуватися загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема аналіз і синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, аналогія, системний підхід, документування, групування, розрахунково-аналітичні та економіко-статистичні методи.

Основна частина курсової роботи. В основній частині послідовно та всебічно висвітлюють теоретико-методологічні й практичні аспекти обраної теми відповідно до мети та завдань дослідження. Як правило, вона охоплює три розділи, структуровані на підрозділи, а за потреби також на

пункти. Зміст розділів має бути логічно взаємопов'язаним, а кожен розділ повинен розкривати окремий напрям дослідження та забезпечувати виконання визначених завдань.

У *першому розділі* курсової роботи висвітлюються теоретико-методологічні та нормативно-правові засади обліку (оподаткування – залежно від теми) досліджуваного об'єкта (основних засобів, запасів, грошових коштів, дебіторської заборгованості, зобов'язань, власного капіталу, доходів, витрат тощо). Розкривається економічна сутність предмета дослідження, аналізуються наукові підходи та чинна нормативно-правова база, що регулює порядок його обліку, оподаткування та відображення у звітності. Під час підготовки розділу використовуються наукові публікації, навчальна література, нормативно-правові акти та інші актуальні джерела інформації. На всі використані джерела необхідно наводити посилання відповідно до встановлених вимог академічної доброчесності.

У *першому підрозділі першого розділу* доцільно розкрити економічну сутність досліджуваного об'єкта, його роль і значення в діяльності суб'єктів господарювання, навести класифікацію відповідно до чинних нормативно-правових актів, охарактеризувати порядок визнання та оцінки, а також визначити основні завдання й принципи його обліку.

Наприклад, розкриття поняття такого об'єкта дослідження, як «основні засоби», в літературних джерелах та нормативних документах доцільно оформити у вигляді таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Розкриття терміна «основні засоби» в літературних джерелах та нормативних документах

№ п/п	Джерело	Визначення
1	*2*	*3*
1	Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. […]	«Основні засоби – це сукупність всіх засобів праці, які функціонують в натуральній формі впродовж тривалого часу (більше одного року) як у сфері виробництва, так і в невиробничій сфері і протягом всього терміну служби не втрачають своєї споживчої форми; поступово зменшують свою вартість у зв'язку з фізичним або моральним зносом; беруть участь у процесі виробництва протягом багатьох виробничих циклів» (с. 23).

№ п/п	Джерело	Визначення
1	*2*	*3*
2	Гордієнко Н. І. […]	«Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство тримає з метою використання їх у процесі виробництва або поставки товарів, надання послуг, здачі в оренду іншим особам, чи здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року (чи операційний цикл, коли він більше року)» (с. 51)
3	Краєвський В. М., Колісник О. П., Гуріна Н. В. […]	«Основні засоби – матеріальні активи, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік), які підприємство утримує з метою: – використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам; – здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)» (с. 136).
4	Податковий кодекс України […]	«Основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 20000 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 20000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)» (п.14.1.138).
5	НП(С)БО 7 «Основні засоби» […]	«Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів,виконання робіт і надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)» (п.4).

№ п/п	Джерело	Визначення
1	*2*	*3*
6	МСФЗ 16 «Основні засоби» […]	«Актив для визнання основним засобом повинен володіти матеріальною формою і відповідати таким умовам визнання: – актив повинен бути призначений для використання у виробництві або для постачання товарів або послуг, або для здачі в оренду іншим компаніям або для адміністративних цілей; – передбачається використання активу більше, ніж один період; – підприємство може достовірно оцінити вартість активу; – ймовірність отримання підприємством економічних вигід від використання активу досить висока».
….		

**Примітка: необхідно опрацьовувати мінімум 10 джерел*

Виклад теоретичних положень повинен базуватися на критичному аналізі сучасних наукових праць і положень нормативно-правових актів.

У *другому підрозділі першого розділу* рекомендується провести огляд нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування досліджуваного об'єкта, зокрема Законів України, Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Міжнародних стандартів фінансової звітності (за необхідності), підзаконних нормативних актів, Методичних рекомендацій та Інструкцій.

Огляд нормативно-правових актів, що регулюють бухгалтерський облік і оподаткування об'єкта дослідження, необхідно здійснювати з урахуванням їх юридичної сили та значення для розкриття обраної теми. Результати опрацювання нормативно-правових актів доцільно узагальнити в таблиці, складеній за наведеним зразком (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Нормативні акти, які регулюють питання обліку основних засобів

№ п/п	Нормативне джерело	Стислий зміст
1	*2*	*3*
1	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996- XIV […]	Закон визначає правові принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. Відповідно до цього закону, підприємство (організація) самостійно визначає облікову політику на рік, де відображаються основні принципи, методи і процедури, які підприємство використовує для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання

№ п/п	Нормативне джерело	Стислий зміст
1	*2*	*3*
		фінансової звітності. В обліковій політиці відображаються всі принципові питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві, зокрема обліку основних засобів. …
2	Податковий кодекс України : Закон України від 2.12.2010 р. № 2755-VI […]	У податковому обліку поняття основних засобів регулюється ПКУ, зокрема підпунктом 14.1.138 та статтею 138. Ключовими податковими критеріями є: – вартість: > 20 000 грн (без ПДВ). – Строк використання: > 1 року. Під обмеження віднесено активи, які не використовуються в господарській діяльності (невиробничі) та які не амортизуються. Стаття 138 ПКУ визначає 16 груп основних засобів та встановлює мінімально допустимі строки їх корисного використання. Особливості податкового обліку основних засобів: - ведуть підприємства з річним доходом > 40 млн грн або ті, хто добровільно коригує фінансовий результат; - дозволеними методами нарахування амортизації є методи, встановлені НП(С)БО (крім виробничого). …
3	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. №73 […]	Цим положенням (стандартом) визначаються загальні вимоги до розкриття статей фінансової звітності, зокрема балансу. Згідно Додатку 1 до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» основні засоби відображаються в балансі у рядках : 1010 – основні засоби (залишкова вартість); 1011 – первісна вартість; 1012 – знос. У підсумок балансу основні засоби зараховуються за залишковою вартістю. …
4	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 р. № 92 […]	НП(С)БО 7 визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи (основні засоби), а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності. …

№ п/п	Нормативне джерело	Стислий зміст
1	*2*	*3*
5	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» від 7.11.2003 р. № 617 […]*	НП(С)БО 27 визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про необоротні активи, утримувані для продажу, та групу активів, що належить до вибуття в результаті операції продажу, а також припинену діяльність та розкриття такої інформації у фінансовій звітності. …
	…	

**Примітка: Кількість опрацьованих нормативно-правових актів залежить від теми дослідження*

За результатами опрацювання нормативно-правових актів необхідно оцінити повноту нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку об'єкта дослідження, а якщо це передбачено темою курсової роботи, також порядок його оподаткування.

Здобувач має продемонструвати, що ознайомився не лише з нормативними актами та підручниками, а й із сучасними науковими дослідженнями щодо об'єкта обліку чи оподаткування.

Відповідно, у цьому підрозділі доцільно узагальнити наукові підходи вітчизняних і зарубіжних учених щодо проблемних аспектів обліку та оподаткування досліджуваного об'єкта. На основі стислого критичного опрацювання наукових праць здобувач має визначити невирішені та дискусійні питання досліджуваної проблеми й окреслити власне місце у їх розгляді. Зверніть увагу, що характеризуючи рівень наукової розробки досліджуваної теми, не можна обмежуватись тільки переліком прізвищ науковців або послідовним переказом змісту публікацій.

До огляду літературних джерел (монографій, наукових статей, тез всеукраїнських та міжнародних конференцій тощо) висуваються такі вимоги:

а) висвітлити стан наукового дослідження обраної проблематики на основі опрацювання сучасних наукових праць. Здобувач повинен визначити основні напрями досліджень, систематизувати порушені науковцями питання та узагальнити отримані ними результати;

б) здійснити критичний огляд наукових підходів до предмета дослідження, показати спільні та відмінні положення в поглядах науковців, розкрити дискусійні питання. Таке опрацювання наукових джерел повинно полягати не у формальній критиці наукових праць, а в зіставленні запропонованих підходів, визначенні їхніх переваг, обмежень і

можливостей практичного застосування. За результатами проведеного огляду здобувач має сформулювати та належно обґрунтувати власну позицію щодо досліджуваного питання;

в) узагальнити запропоновані науковцями рекомендації щодо організації та методики бухгалтерського обліку досліджуваного об'єкта, документального оформлення господарських операцій, побудови аналітичного обліку, застосування рахунків і облікових регістрів, автоматизації облікових процесів, а якщо це передбачено темою курсової роботи, організації податкових розрахунків і формування показників звітності. Необхідно визначити, які з опрацьованих рекомендацій можуть бути використані з урахуванням специфіки діяльності базового підприємства.

Огляд наукових статей доцільно узагальнити в таблиці за зразком (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Питання щодо обліку основних засобів,
які розглядалися у наукових (фахових) виданнях

№ з/п	Джерело	Короткий зміст наукової статті
1	*2*	*3*
1	Семенюк С., Копчикова І. Облік основних засобів у кризових умовах воєнного стану. *Молодий вчений,* 2025. №6 (137) […]	У статті висвітлено особливості бухгалтерського обліку основних засобів підприємств України в умовах воєнного стану. Розглянуто порядок документального оформлення фактів пошкодження та знищення майна, а також нормативно-правове регулювання відшкодування завданих збитків. Розкрито особливості проведення інвентаризації, списання, консервації та визнання знецінення основних засобів відповідно до вимог НП(С)БО. Практичні рекомендації авторів зводяться до наступного: – здійснення моніторингу законодавства (постійно відстежувати зміни в нормативних актах); – документування втрат (забезпечувати максимальну деталізацію документів, навіть у складних умовах); – оцінка збитків (за потреби залучати незалежних експертів для оцінки вартості знищених активів); – використання резервів (створення резервів для покриття можливих збитків, пов'язаних з основними засобами).
2	Міньковська А. В., Шаповалов Є. В., Іонова К. О. Облік основних	У статті висвітлено проблемні питання бухгалтерського та податкового обліку основних засобів, які потребують подальшого врегулювання

№ з/п	Джерело	Короткий зміст наукової статті
1	*2*	*3*
	засобів: фінансовий та податковий аспекти. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія : Економіка та менеджмент. 2023. № 10 […]	й удосконалення відповідних нормативно-правових положень. Автори зазначають, що проблеми з визнанням основних засобів у фінансовому та податковому обліку виникають у підприємств під час розрахунку податку на прибуток: коригування фінансового результату до оподаткування на податкові різниці та відображення у податковій звітності. Рекомендації авторів зводяться до наступного: – для гармонізації фінансового та податкового обліку визначити вартісний показник основних засобів у НП(С)БО 7 на рівні податкового – перевищує 20000 грн.; – встановити мінімальні строки корисного використання основних засобів на рівні податкових.
3	Візіренко С. В. Облік основних засобів: розбіжності між НП(С)БО 7 та МСБО 16 та їх вплив на фінансову звітність. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 19. С. 132-138 […]	У статті зіставлено основні положення НП(С)БО 7 «Основні засоби» та МСБО 16 «Основні засоби» щодо бухгалтерського обліку основних засобів. Для визначення ключових відмінностей автор розглядає вартісні критерії визнання основних засобів, застосування компонентного підходу, оцінку після первісного визнання, переоцінку, компенсації від третіх сторін, знецінення, припинення визнання та розкриття інформації у фінансовій звітності. За результатами дослідження встановлено, що загальні принципи обліку основних засобів за національними та міжнародними стандартами загалом подібні. Водночас МСБО 16 містить докладніші вимоги, зокрема щодо компонентного обліку, переоцінки та розкриття інформації. На думку автора, застосування цих вимог сприяє підвищенню прозорості й інформативності фінансової звітності. Підприємствам, які складають фінансову звітність за НП(С)БО, рекомендовано враховувати відповідні положення МСФЗ для вдосконалення облікової практики та підвищення якості звітної інформації.
…*	…	…

*****_Примітка: кількість опрацьованих наукових статей залежить від теми дослідження (не менше 10)._

Аналогічно, огляд тез наукових та науково-практичних конференцій доцільно узагальнити в таблиці за зразком (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Стан висвітлення обліку основних засобів
у матеріалах науково-практичних конференцій

№ з/п	Автор і назва доповіді	Назва конференції	Питання, що розглядалися
1	Бутенко В. В., Фтомович М. В. Фінансовий облік основних засобів підприємства: особливості класифікації, оцінки та амортизації в сучасних умовах […]	Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні : теорія, методологія, організація : збірник тез доповідей учасників XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2025. С. 24-26	У доповіді наголошено, що класифікація основних засобів, установлена ПКУ, загалом відповідає їх класифікації в бухгалтерському обліку. Водночас податковим законодавством визначено обмеження щодо мінімально допустимих строків корисного використання окремих груп основних засобів, які необхідно враховувати під час організації їх обліку на підприємстві. Автори також звертають увагу на відсутність належних методичних підходів до обґрунтованого визначення первісної вартості основних засобів, що може зумовлювати суб'єктивність їх оцінювання та призводити до невідповідності балансової вартості активів їх реальній вартості. Аналізуючи поширене застосування прямолінійного методу нарахування амортизації, автори підкреслюють, що обраний метод впливає на фінансові результати підприємства. Тому його вибір має бути економічно обґрунтованим і враховувати специфіку діяльності підприємства, умови використання основних засобів та вплив економічного середовища.
…	…	…	…

**Примітка: кількість опрацьованих тез конференцій залежить від теми дослідження (5-7 джерел).*

Характеризуючи стан наукового опрацювання обраної теми, здобувач повинен змістовно узагальнити результати вивчення наукових джерел, визначити ступінь розкриття досліджуваної проблематики, зіставити погляди вітчизняних і зарубіжних учених та висловити власну позицію щодо дискусійних положень. Огляд джерел не має зводитися лише до переліку праць або стислого викладу їх змісту.

Якщо обрана проблематика достатньо висвітлена в науковій літературі, необхідно визначити питання, які залишаються дискусійними, недостатньо дослідженими або потребують уточнення з огляду на сучасні умови ведення бухгалтерського обліку, оподаткування та формування звітності. Для відносно нової теми слід обґрунтувати її наукову і практичну значущість та пояснити необхідність подальшого дослідження.

В огляді наукових джерел необхідно висвітлити розвиток наукової думки за обраною темою, узагальнити й зіставити погляди вітчизняних і зарубіжних учених, визначити дискусійні та недостатньо досліджені питання. Виклад матеріалу не повинен обмежуватися переліком праць або переказом їх змісту. Здобувач має критично оцінити опрацьовані джерела, аргументувати власну позицію та визначити проблемні питання бухгалтерського обліку, а якщо це передбачено темою курсової роботи, також оподаткування і формування показників звітності. За результатами огляду необхідно сформулювати узагальнені висновки, які обґрунтовують потребу подальшого дослідження обраної проблематики та визначають його основні напрями.

У *другому розділі* курсової роботи досліджуються організація та методика бухгалтерського обліку обраного об’єкта на конкретному підприємстві, порядок документального оформлення господарських операцій, їх відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку та фінансовій звітності.

На початку розділу (у *підрозділі 2.1*) наводиться загальна характеристика базового підприємства, подається схема структури його апарату управління та розкриваються функціональні обов’язки структурних підрозділів. Аналізуються також основні фінансово-економічні показники діяльності базового підприємства за звітний період порівняно з попереднім періодом. Результати аналізу доцільно подати в аналітичній таблиці за наведеним зразком (табл. 3.5).

Після таблиці роблять короткі висновки про тенденції розвитку підприємства.

Таблиця 3.5

Основні показники діяльності «…» *(назва підприємства)* за 20__ - 20__ р.

№ з/п	Показники	Звітний рік	Минулий рік	Відхилення	
				Абсолютні, тис.грн	Відносні, %
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1	Чистий дохід (виручка) від реалізації				
2	Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг)				
3	Чистий прибуток (або збиток)				
4	Вартість активів				
5	Власний капітал				
6	Середньооблікова чисельність працівників				
…	….*				

**Примітка: кількість показників – 10-12*

При висвітленні загальних аспектів організації обліку на підприємстві доцільно розкрити: хто веде облік (бухгалтер, бухгалтерська служба, аутсорсинг); структуру бухгалтерії; розподіл обов'язків між працівниками бухгалтерії; порядок документообігу; форму бухгалтерського обліку (журнально-ордерна, журнальна, автоматизована тощо); ступінь комп'ютеризації обліково-аналітичних робіт; програмне забезпечення.

Розкриваються також особливості облікової політики. Не потрібно переписувати весь наказ про облікову політику, доцільно висвітлити лише основні положення.

Зважаючи на міждисциплінарний характер курсової роботи з обліку і оподаткування, у цьому підрозділі необхідно також розкрити:

- систему оподаткування підприємства (загальна чи спрощена);
- статус платника ПДВ;
- основні податки і збори, що сплачує підприємство;
- організацію податкового обліку;
- порядок складання та подання податкової звітності.

Наприкінці підрозділу бажано зробити узагальнюючий висновок, де зазначити особливості діяльності підприємства та їх вплив на організацію обліку та оподаткування. Саме цей висновок стане логічним переходом до наступного підрозділу курсової роботи.

У *наступних підрозділах* другого розділу курсової роботи необхідно послідовно розкрити організацію та методику бухгалтерського обліку об'єкта дослідження. Спочатку слід охарактеризувати чинний порядок

обліку відповідно до нормативно-правових актів, а далі висвітлити особливості організації та ведення обліку на базовому підприємстві.

Під час виконання курсової роботи здобувач повинен продемонструвати вміння опрацьовувати нормативно-правові акти, правильно тлумачити їх положення та застосовувати відповідні норми під час розгляду конкретних господарських операцій. При цьому необхідно використовувати чинні нормативні документи, а також практичні облікові та звітні матеріали підприємства.

Потрібно розглянути всі етапи облікового процесу за обраною темою: первинний облік, поточний облік (хронологічний і систематичний, синтетичний та аналітичний), застосування робочого плану рахунків і порядок узагальнення облікової інформації та її відображення у фінансовій та податковій звітності.

Обов'язковим елементом дослідження є характеристика документального оформлення господарських операцій за темою курсової роботи. Зразки первинних документів, що використовуються на підприємстві, необхідно подати у додатках до курсової роботи.

Після дослідження порядку документального оформлення господарських операцій необхідно розглянути організацію синтетичного та аналітичного обліку об'єкта дослідження. При цьому слід охарактеризувати рахунки бухгалтерського обліку, що використовуються для відображення відповідних господарських операцій, розкрити їх економічний зміст, призначення та порядок ведення. Особливу увагу необхідно приділити побудові аналітичного обліку, а також взаємозв'язку синтетичного й аналітичного обліку при узагальненні та систематизації облікових даних.

На підставі первинних документів, облікових регістрів, оборотів за рахунками бухгалтерського обліку здобувач повинен скласти кореспонденцію рахунків за операціями, що стосуються обраної теми дослідження, та відобразити їх у таблиці «Журнал реєстрації господарських операцій» (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Журнал реєстрації господарських операцій

№	Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Регістр обліку
			Дебет	Кредит		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*

Розкриття питань курсової роботи необхідно здійснювати з урахуванням особливостей автоматизованої обробки облікової інформації

та використання програмного забезпечення, що функціонує на базовому підприємстві.

Оскільки дослідження виконується на основі практичних матеріалів підприємства, до курсової роботи необхідно додати копії заповнених первинних документів, зведених і накопичувальних відомостей, журналів, відомостей до них, регістрів бухгалтерського обліку та інших документів, сформованих засобами облікової інформаційної системи, що використовуються для відображення господарських операцій за обраною темою.

У *третьому розділі* курсової роботи (відповідно до її теми та затвердженого плану) розглядаються питання вдосконалення обліку або досліджуються питання оподаткування об'єкта дослідження. У цьому розділі необхідно обґрунтувати напрями удосконалення методики обліку, документального забезпечення, організації облікового процесу, податкового супроводу господарських операцій та формування обліково-аналітичної інформації з урахуванням сучасних умов господарювання, автоматизації облікових процесів і підвищення якості інформаційного забезпечення відповідно до вимог законодавства та потреб сучасного господарювання, а також міжнародного досвіду.

У ***висновках*** узагальнюються результати дослідження, визначаються виявлені проблемні питання та формулюються обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення бухгалтерського обліку й оподаткування за обраною темою. Кожний висновок має містити дві взаємопов'язані складові: констатуючу, в якій відображаються результати проведеного дослідження та виявлені проблемні аспекти, і конструктивну, в якій пропонуються конкретні заходи щодо їх вирішення або вдосконалення досліджуваного об'єкта. Наприклад: «Встановлено, що ... (констатуюча частина). З метою усунення виявлених недоліків доцільно ... (конструктивна частина)».

Список використаних джерел повинен містити нормативно-правові акти, навчальну літературу, наукові публікації та інші інформаційні ресурси, використані під час виконання роботи. Відомості про використані джерела подають мовою оригіналу та оформлюють відповідно до ДСТУ 8302:2015. Бібліографічний опис має містити дані, достатні для однозначної ідентифікації джерела.

Джерела у списку використаної літератури можуть розташовуватися в порядку посилань на них у тексті роботи, в алфавітному порядку за прізвищами авторів чи назвами праць або в хронологічному порядку. При написанні курсової роботи рекомендовано використовувати розташування джерел у порядку їх цитування в тексті.

Приклад оформлення списку використаних джерел наведено в *додатку* ***Е***.

Додатки є складовою міждисциплінарної курсової роботи та містять допоміжні й практичні матеріали, які підтверджують викладені в роботі положення, характеризують організацію бухгалтерського обліку й оподаткування на базовому підприємстві та забезпечують повноту розкриття обраної теми.

До додатків, залежно від теми міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування, можуть бути включені:

- розрахунки, таблиці, схеми та інші матеріали, які доповнюють основний текст роботи;
- наказ про облікову політику та інші внутрішні організаційно-розпорядчі документи, що регламентують ведення бухгалтерського обліку;
- організаційна структура підприємства, структура бухгалтерської служби та розподіл обов'язків між її працівниками;
- посадові інструкції працівників бухгалтерської служби;
- первинні документи, якими оформлено господарські операції за темою дослідження;
- регістри аналітичного та синтетичного обліку, оборотно-сальдові відомості й інші форми узагальнення облікової інформації;
- форми фінансової звітності, показники яких пов'язані з об'єктом дослідження;
- податкові декларації, розрахунки та інші документи податкової звітності, якщо їх використання передбачено темою курсової роботи;
- матеріали інвентаризації та звіряння розрахунків;
- інструкції, методики, алгоритми виконання облікових і податкових розрахунків;
- екранні форми, звіти та інші матеріали, що відображають використання інформаційних систем і програмного забезпечення для ведення обліку, здійснення податкових розрахунків та формування звітності;
- інші практичні матеріали, безпосередньо пов'язані з темою курсової роботи.

До додатків включають лише ті матеріали, на які зроблено посилання в основному тексті курсової роботи та які були фактично використані для висвітлення теоретико-методологічних і практичних аспектів обраної теми, обґрунтування висновків та розроблення пропозицій.

Зміст додатків має відповідати темі дослідження, а наведені документи та облікові дані мають бути належно систематизовані й оформлені.

3.2. Вимоги до обсягу окремих складових курсової роботи

Міждисциплінарна курсова робота з обліку і оподаткування повинна виконуватися на достатній інформаційній базі. При цьому якість курсової роботи не визначається виключно кількістю використаних джерел. Важливі їх відповідність темі, актуальність, наукова та практична цінність, а також коректне, доречне та академічно доброчесне застосування в тексті роботи.

Рекомендований обсяг курсової роботи становить 45–50 сторінок і може відхилятися від установленого обсягу в межах 10 %. До загального обсягу курсової роботи не включають список використаних джерел і додатки.

Орієнтовна *кількість використаних джерел* може становити 35–50 найменувань, проте їх конкретний обсяг залежить від теми, її складності та достатності інформаційної бази для проведення дослідження.

Кількість практичних матеріалів – первинних документів, облікових регістрів, форм фінансової та податкової звітності, інших документів, що наводяться в додатках, не обмежується і визначається необхідністю повного та обґрунтованого розкриття теми курсової роботи.

Рекомендований обсяг окремих складових міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування наведено у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Рекомендований обсяг окремих складових курсової роботи

Структурна складова курсової роботи	Рекомендований обсяг	Вимоги
Титульний аркуш	1 стор.	Обсяг 45 - 50 сторінок
Зміст	1 стор.	
Умовні позначення (за необхідності)	1 стор.	
Вступ	2 - 3 стор.	
Основна частина: Три розділи, обсяг яких має бути обґрунтованим відповідно до змісту та завдань курсової роботи. Кожний розділ може складатись із 2-4 підрозділів	до 45 стор.	
Висновки та пропозиції	2-4 стор.	
Список використаних джерел, на які є посилання в тексті курсової роботи	35-50 джерел	Обсяг не обмежений
Додатки	Не регламентується	

РОЗДІЛ 4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги до оформлення

Курсову роботу виконують у друкованому вигляді за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм). Текст друкують через 1,5 міжрядкового інтервалу з розрахунку 28–29 рядків на сторінці шрифтом Times New Roman, звичайним накресленням, розміром 14 пунктів.

Під час оформлення тексту необхідно дотримуватися таких розмірів полів: ліве – 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє і нижнє – не менше 20 мм.

Основну частину курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин курсової роботи: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» – друкують великими літерами напівжирним шрифтом, розміщують симетрично до тексту по центру сторінки, без абзацного відступу та крапки в кінці. Кожну із зазначених структурних частин розпочинають із нової сторінки.

Заголовки підрозділів друкують з абзацного відступу напівжирним шрифтом: перше слово – з великої літери, решту – малими літерами, без крапки в кінці. Підрозділи в межах розділу розміщують послідовно. Заголовок кожного підрозділу відокремлюють від попереднього та наступного тексту подвійним міжрядковим інтервалом (2 × 1,5).

Заголовки розділів і підрозділів оформлюють шрифтом Times New Roman, напівжирним накресленням, розміром 14 пунктів.

До загального обсягу курсової роботи не включають список використаних джерел і додатки.

Сторінки, розділи, підрозділи, пункти, рисунки, таблиці та формули нумерують арабськими цифрами без використання знака «№».

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи та входить до її загальної нумерації, однак номер сторінки на ньому не зазначають. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Такі структурні елементи курсової роботи, як «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ» та «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», не нумерують. Номер розділу зазначають після слова «РОЗДІЛ» без крапки. Назву розділу друкують із нового рядка.

Підрозділи нумерують окремо в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера відповідного розділу та порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу ставлять крапку, наприклад: «1.2.» означає другий підрозділ першого розділу. Назву підрозділу друкують у тому самому рядку після його номера.

Пункти нумерують у межах відповідного підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу та порядкового номера пункту, відокремлених крапками. Після номера пункту ставлять крапку. Наприклад, «1.2.3.» означає третій пункт другого підрозділу першого розділу. Назву пункту друкують у тому самому рядку після його номера.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за правилами, установленими для нумерації пунктів.

Ілюстрації, зокрема схеми і графіки, а також таблиці розміщують безпосередньо після тексту, у якому на них уперше наведено посилання, або на наступній сторінці. Ілюстрації й таблиці, подані на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи. Таблицю або рисунок, розмір яких перевищує формат А4, ураховують як одну сторінку та розміщують після першого згадування в тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах кожного розділу, крім ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та її порядкового номера, відокремлених крапкою. Наприклад, «Рис. 2.1» означає перший рисунок другого розділу. Позначення, номер, назву ілюстрації та, за потреби, пояснювальні підписи розміщують послідовно під нею.

Таблиці нумерують послідовно в межах кожного розділу, за винятком таблиць, наведених у додатках. Над таблицею праворуч розміщують слово «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Наприклад, «Таблиця 1.1» означає першу таблицю першого розділу.

Якщо таблицю переносять на наступну сторінку, слово «Таблиця» та її номер зазначають лише над першою частиною. Над продовженням таблиці праворуч розміщують напис «Продовження табл. …» із зазначенням відповідного номера.

Для переносу таблиць також можна скористуватись функцією повторення заголовку таблиці. Для налаштування повторення необхідно виділити перший рядок таблиці або кілька початкових рядків, які утворюють її заголовок, перейти на вкладку «Макет таблиці» та в групі «Дані» вибрати команду «Повторити рядки заголовків».

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над нею по центру без підкреслення. Слово «Таблиця» та назву таблиці починають із великої літери.

Заголовки граф таблиці починають із великої літери. Підзаголовки граф друкують із малої літери, якщо вони граматично пов'язані із заголовком і разом із ним утворюють одне речення, або з великої літери, якщо вони мають самостійне значення.

Текст у таблицях друкують через 1,0 міжрядковий інтервал шрифтом Times New Roman, звичайним накресленням, розміром 12 пунктів.

Формули. Формули, на які є посилання в тексті курсової роботи, нумерують у межах відповідного розділу арабськими цифрами. Номер формули складається з номера розділу та її порядкового номера в цьому розділі, відокремлених крапкою. Його зазначають у круглих дужках біля правого поля сторінки на рівні формули, наприклад: (1.1), де перша цифра позначає номер розділу, а друга – порядковий номер формули.

Значення символів і числових коефіцієнтів пояснюють безпосередньо під формулою в тій самій послідовності, у якій їх наведено у формулі. Пояснення кожного символу або числового коефіцієнта подають із нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Формули та рівняння відокремлюють від основного тексту: перед ними й після них залишають не менше одного вільного рядка.

Список використаних джерел є обов'язковим структурним елементом курсової роботи, який розміщують після висновків. До нього включають лише ті джерела, на які зроблено посилання в тексті роботи.

Бібліографічний опис джерел складають на підставі безпосередньо опрацьованих видань, офіційних електронних ресурсів, бібліотечних каталогів або бібліографічних покажчиків. Джерела у списку рекомендується розміщувати в порядку першої появи посилань на них у тексті курсової роботи. Допускається також їх розташування за абеткою прізвищ перших авторів або назв джерел чи у хронологічній послідовності.

Бібліографічні відомості про кожне джерело подають мовою оригіналу та оформлюють відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015. Опис має містити повну назву праці та інші відомості, необхідні для однозначної ідентифікації джерела.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи та розміщують після списку використаних джерел у послідовності, у якій на них уперше посилаються в основному тексті.

Кожен додаток починають із нової сторінки. У верхній частині сторінки посередині рядка зазначають слово «Додаток» і велику літеру української абетки, якою його позначено. Нижче симетрично до тексту

розміщують заголовок додатка, який друкують малими літерами, крім першої великої.

Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: Додаток А, Додаток Б, Додаток В. Якщо курсова робота містить лише один додаток, його позначають як Додаток А.

4.2. Правила цитування та посилання на використані джерела

Для того, щоб підтвердити окремі положення курсової роботи, навести авторські визначення або провести критичний огляд наукових праць доцільно використовувати цитати.

Цитування має забезпечувати точне відтворення змісту авторського тексту та не допускати його довільного тлумачення.

При цитуванні необхідно дотримуватися таких вимог:

а) пряму цитату подають у лапках і відтворюють у тій граматичній формі, в якій її наведено в першоджерелі, зі збереженням особливостей авторського викладу;

б) цитата має повно й достовірно передавати зміст першоджерела. Пропуск окремих слів, речень або частин тексту допускається лише за умови, що це не спотворює думку автора. Місце пропуску позначають трьома крапками;

в) кожну пряму цитату супроводжують посиланням на відповідне джерело;

г) у разі непрямого цитування, тобто переказу або викладу положень першоджерела власними словами, необхідно точно передати зміст авторської думки та навести посилання на використане джерело.

Під час підготовки курсової роботи здобувач повинен наводити *посилання на всі джерела*, матеріали та результати досліджень, відомості з яких використано в тексті роботи. Посилання обов’язкові при використанні цитат, статистичних даних, визначень, висновків, ідей, таблиць, рисунків та інших запозичених матеріалів.

Використання запозичених матеріалів без належного посилання на джерело є порушенням принципів академічної доброчесності.

Посилання на джерело подають у квадратних дужках, зазначаючи його порядковий номер у списку використаних джерел, а за потреби також номер сторінки, наприклад: [3] або [3, с. 24]. При посиланні на декілька джерел їх номери наводять через крапку з комою або через дефіс (для послідовного діапазону джерел), наприклад, [7; 24; 26]; [8 – 12].

РОЗДІЛ 5. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Захист курсової роботи

Виконана міждисциплінарна курсова робота з обліку і оподаткування подається на кафедру та реєструється у встановленому порядку.

Подана робота підлягає рецензуванню науковим керівником (рецензентом від кафедри обліку, аналізу і аудиту). Рецензія оформлюється на встановленому бланку та повинна містити оцінку змісту роботи, відомості про її сильні сторони, виявлені недоліки та, за потреби, рекомендації щодо їх усунення. У рецензії формулюється висновок щодо можливості допуску курсової роботи до захисту.

Якщо рецензент визнає роботу незадовільною, її не допускають до захисту та повертають здобувачеві для доопрацювання. Після усунення зазначених у рецензії недоліків робота подається на повторне рецензування разом із попередньою рецензією.

Здобувач, курсову роботу якого допущено до захисту, повинен ознайомитися із зауваженнями рецензента, підготувати обґрунтовані відповіді та врахувати їх під час підготовки до захисту. У ході захисту здобувач має надати пояснення щодо висловлених зауважень і, за потреби, обґрунтувати внесені до роботи зміни.

Захист курсової роботи проводиться у визначені терміни.

Для проведення захисту курсових робіт формується комісія у складі двох-трьох викладачів кафедри, до якої входить науковий керівник.

Під час захисту здобувач протягом 10-15 хвилин повинен:

- стисло обґрунтувати актуальність обраної теми;
- представити мету й основні завдання дослідження;
- висвітлити основні результати виконаної роботи;
- сформулювати ключові висновки та обґрунтувати розроблені пропозиції;
- відповісти на запитання членів комісії.

Під час визначення підсумкової оцінки за виконання та захист курсової роботи враховують:

- актуальність теми, повноту та послідовність її розкриття;
- рівень висвітлення теоретико-методологічних і практичних аспектів дослідження;
- відповідність використаних наукових джерел і нормативно-правових актів темі курсової роботи, повнота їх опрацювання та вміння застосовувати їх положення під час дослідження практики

бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності;
- обґрунтованість висновків, конкретність і практичну спрямованість пропозицій;
- самостійність виконання, дотримання вимог до оформлення та принципів академічної доброчесності;
- змістовність доповіді, рівень володіння матеріалом та обґрунтованість відповідей на запитання членів комісії.

5.2. Критерії оцінювання курсової роботи

Оцінювання міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування здійснюється з урахуванням якості виконаного дослідження, ступеня самостійності здобувача, рівня опрацювання наукових джерел і нормативно-правової бази, обґрунтованості висновків і пропозицій, дотримання встановлених вимог до оформлення роботи, а також результатів її захисту.

Поточний контроль передбачає оцінювання:
- своєчасності виконання окремих етапів курсової роботи;
- якості підготовки плану дослідження;
- повноти опрацювання літературних джерел та нормативно-правової бази;
- рівня виконання окремих розділів роботи;
- дотримання вимог академічної доброчесності;
- виконання рекомендацій наукового керівника.

Підсумковий контроль здійснюється під час захисту міждисциплінарної курсової роботи та передбачає оцінювання:
- актуальності теми дослідження;
- логічності структури роботи та повноти розкриття теми;
- глибини аналізу теоретичних і практичних аспектів досліджуваної проблематики;
- обґрунтованості висновків і запропонованих рекомендацій;
- якості оформлення курсової роботи;
- рівня володіння матеріалом, аргументованості відповідей на запитання комісії та вміння презентувати результати дослідження.

Підсумкова оцінка за міждисциплінарну курсову роботу з обліку і оподаткування формується як сума балів, отриманих здобувачем за письмову частину роботи (до 60 балів) та її захист (до 40 балів), і становить максимально 100 балів (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Розподіл балів за видами оцінювання

Види оцінювання	**Максимальна кількість балів**
Оцінювання письмової частини міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування (60 балів)	
Актуальність теми, чіткість формулювання мети, завдань, об’єкта та предмета дослідження	8
Рівень опрацювання наукової літератури, нормативно-правових актів та інших інформаційних джерел	8
Якість аналізу організації та методики бухгалтерського обліку і, за необхідності, оподаткування об’єкта дослідження	13
Використання матеріалів базового підприємства, їх систематизація та узагальнення	13
Обґрунтованість висновків і пропозицій щодо вдосконалення обліку та/або оподаткування	8
Відповідність роботи встановленим вимогам щодо структури, змісту, оформлення, цитування та посилань на джерела	10
Разом за письмову частину курсової роботи	***60***
Оцінювання захисту міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування (40 балів)	
Якість та логічність доповіді, повнота розкриття основних результатів дослідження	15
Рівень володіння теоретичним матеріалом і практичними аспектами дослідження	15
Повнота, правильність та аргументованість відповідей на запитання комісії, вміння відстоювати власну позицію	10
Разом за захист	***40***

Курсова робота *не допускається до захисту* в разі виявлення фактів академічної недоброчесності (плагіат, фабрикація, фальсифікація даних тощо), невідповідності змісту темі дослідження або невиконання основних вимог щодо її структури та оформлення.

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімального порогового рівня результатів навчання (балів).

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансфертної системи (ECTS) (табл. 5.2).

Оцінювання міждисциплінарної курсової роботи здійснюється за результатами перевірки письмової роботи та її захисту відповідно до встановлених критеріїв.

Таблиця 5.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним доопрацюванням курсової роботи та повторним захистом

Підсумкова оцінка визначається за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу оцінювання та шкалу ECTS (табл. 5.3).

Таблиця 5.3

Критерії оцінювання
міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка ECTS (бали)**	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	**A (90-100)**	Робота виконана на високому науково-методичному рівні, повністю відповідає темі, меті та поставленим завданням. Продемонстровано глибоке знання теоретичних засад бухгалтерського обліку й оподаткування, нормативно-правового забезпечення та практики їх застосування. Використано достатню кількість сучасних наукових джерел і матеріалів базового підприємства. Ґрунтовно розкрито об'єкт дослідження, сформульовано аргументовані висновки та практично значущі пропозиції щодо вдосконалення обліку та/або оподаткування. Робота оформлена відповідно до встановлених вимог. Під час захисту здобувач демонструє глибоке володіння матеріалом, логічно й обґрунтовано відповідає на всі поставлені запитання.
Добре	**B (80-89)**	Робота виконана на належному науково-методичному рівні та загалом відповідає встановленим вимогам. Тема розкрита повно, використано нормативні джерела та практичні матеріали підприємства. Дослідження об'єкта є достатньо змістовним, висновки та пропозиції обґрунтовані. Водночас у роботі можуть бути окремі неточності або незначні недоліки змістового чи оформлювального характеру.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
		Під час захисту здобувач впевнено володіє матеріалом і дає аргументовані відповіді на більшість запитань.
Добре	**C (70-79)**	Робота в цілому відповідає вимогам до курсового дослідження. Теоретичні та практичні аспекти теми загалом розкриті, однак деякі питання висвітлено переважно описово. При наявності практичних матеріалів підприємства їх опрацювання та залучення до розкриття теми є недостатньо повним. Висновки та рекомендації є логічними, проте окремі з них потребують більш переконливого обґрунтування. Під час захисту здобувач допускає окремі неточності у відповідях.
Задовільно	**D (60-69)**	Робота відповідає мінімальним вимогам до курсового дослідження. Основні питання теми розглянуто, однак окремі аспекти висвітлено поверхово. Характеристика організації обліку та оподаткування є недостатньо переконливою, використання матеріалів базового підприємства обмежене. Висновки і пропозиції мають загальний характер та не завжди випливають із проведеного дослідження. Під час захисту здобувач демонструє задовільний рівень знань і відповідає на запитання з певними труднощами.
Задовільно	**E (50-59)**	Робота містить істотні недоліки щодо повноти розкриття теми, логіки викладу матеріалу або використання практичних даних. Теоретичний матеріал подано переважно описово, матеріали підприємства використано обмежено. Висновки та пропозиції недостатньо обґрунтовані. Під час захисту здобувач демонструє лише базове розуміння досліджуваної проблематики та не завжди може аргументовано відповісти на поставлені запитання.
Незадовільно	**FX (35-49)**	Робота має суттєві недоліки змістового, методичного чи оформлювального характеру. Тема розкрита частково, матеріали підприємства використано фрагментарно, нормативно-правова база опрацьована недостатньо. Висновки не повною мірою відповідають змісту роботи. Під час захисту здобувач виявляє недостатній рівень володіння матеріалом. Після усунення недоліків робота може бути доопрацьована та повторно подана до захисту.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Незадовільно	**F (1-34)**	Робота не відповідає встановленим вимогам до курсового дослідження. Відсутні або неналежно виконані окремі структурні елементи роботи, тема не розкрита, практичні матеріали підприємства не використано або використано формально. Висновки не обґрунтовані, пропозиції відсутні або не пов'язані з результатами дослідження. Робота може містити ознаки порушення принципів академічної доброчесності. Потребує суттєвого доопрацювання або повторного виконання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна (фахова) література

1. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.
2. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік 1: підручник. Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.
3. Коптєва Г. М. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. 2-ге вид. / Г. М. Коптєва. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. 492 с.
4. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування : підручник (е-видання). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 565 с.
5. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручник; 4-те вид., доп. та перероб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 490 с.
6. Мельник С. І., Горбан І. М., Марушко Н. С. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
7. Облік, аудит і оподаткування: бакалаврський курс. Частина 1 : навч. посібник / заг. ред. М. Ю. Мардус ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ», 2022. 523 с.
8. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та допов. / В. Я. Плаксієнко, Ю. А. Верига, В. А. Кулик, Є. А. Карпенко. Київ : Вид-во «SBA Print», 2026. 572 с.
9. Фінансовий облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.
10. Янчева Л. М., Акімова Н. С., Кирильєва Л. О. та ін.. Фінансовий облік І : навчальний посібник у структурно-логічних схемах. Харків : ХДУХТ, 2020. 352 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління бізнесом : монографія / Т. М. Ковальчук та ін. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2026. 248 с.
2. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: затв. Постановою Правління НБУ від 29.07.2022 р. № 163. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text
4. Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків : затв. Постановою Правління НБУ від 29.07.2022 р. № 162. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text
5. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, затверджена наказом МФУ від 13.03.1998 р. № 59. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text

6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text
7. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 16.11.2009 р. № 1327. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1327201-09#Text
8. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Tex t
9. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text
10. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text
11. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text
12. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (1, 2, 6-34). URL: https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1
13. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text; URL : https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/plan-schetov-buhgalterskogo-1021043.html
14. Податковий кодекс України : Закон України від 2.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
15. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : затв. Постановою Правління Національного Банку України від 29.12.2017 р. № 148. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text
16. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text
17. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями : затв. Постановою Правління НБУ від 02.01.2019 р. № 2. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text
18. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14 .
19. Положення про Пенсійний фонд України : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 р. № 280. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2014-%D0%BF#Text
20. Порядок застосування типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 22.11.2004 р. № 732. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04#Text

21. Порядок подання фінансової звітності : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text
22. Порядок складання Звіту про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 28.09.2015 р. № 841. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15#Text
23. Порядок складання типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 13.09.2016 р. № 818. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16#Text
24. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text
25. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16. 07.1999 р. № 966-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
26. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text
27. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15/ed20181107#Text
28. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text
29. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text
30. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8.07.2010 р. № 2464. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17
31. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII . URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text
32. Про оплату праці : Закон України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text
33. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб : Закон України від 09.01.2025 р. № 4196-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#n174
34. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text

Інформаційні ресурси

Академічні ресурси:

1. Репозитарій академічних статей (Google Scholar, ResearchGate) для пошуку актуальних наукових досліджень та публікацій з курсу.
2. Archer – інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: https://archer.chnu.edu.ua

Офіційні сайти:

1. Сайт Верховної Ради України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws
2. Сайт Міністерства Фінансів України. URL : https://mof.gov.ua

3. Сайт Державної податкової служби України. URL : http://tax.gov.ua
4. Сайт Державної служби статистики України. URL : https://www.ukrstat.gov.ua/
5. Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ). URL : https://www.ifac.org/
6. Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA). URL : https://www.accaglobal.com/ubcs/en.html
7. Сайт Національного банку України. URL : https://bank.gov.ua/
8. Сайт Пенсійного фонду України. URL : https://www.pfu.gov.ua/
9. Сайт видавничого будинку «Фактор» . URL : https://i.factor.ua/ukr/
10. Бухгалтерський інтернет-портал . URL : https://ibuhgalter.net/
11. Бухгалтер 911 - інформаційний портал . URL : https://buhgalter911.com/uk/
12. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал. URL : https://dtkt.ua/
13. Газета «Все про бухгалтерський облік». URL : http://vobu.ua/ukr/; http://gazeta.vobu.ua/
14. Цифрове видавництво Експертус. Журнал «Головбух». URL : https://egolovbuh.expertus.com.ua/
15. Портал VOBU: Бланки та шаблони документів. URL : https://document.vobu.ua/korysne/blanks

Додаток А

Тематика міждисциплінарних курсових робіт з обліку і оподаткування

1. Особливості бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва.
2. Облікова політика підприємства.
3. Інвентаризаційні процеси на підприємстві: організація, проведення, документування, відображення результатів в обліку.
4. Облік капітальних інвестицій.
5. Облік надходження та вибуття основних засобів.
6. Облік та оподаткування операцій з основними засобами.
7. Облік модернізації та ремонту основних засобів.
8. Облік амортизації основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.
9. Облік основних засобів та операцій зі зміною їх корисності.
10. Облік та оподаткування операцій з оренди основних засобів.
11. Автоматизація обліку основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.
12. Облік і оподаткування інвестиційної нерухомості.
13. Облік та оподаткування операцій з нематеріальними активами.
14. Облік амортизації нематеріальних активів.
15. Облік зменшення та відновлення корисності нематеріальних активів.
16. Облік фінансових інвестицій (за видами).
17. Облік фінансових інструментів.
18. Облік та оподаткування операцій з оренди майна.
19. Облік надходження та вибуття виробничих запасів.
20. Облік наявності та використання виробничих запасів.
21. Облік запасів та їх оцінка на різних етапах руху.
22. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів.
23. Облік втрат від псування та нестач запасів.
24. Облік переоцінки запасів.
25. Автоматизація обліку запасів.
26. Облік запасів та його вдосконалення в умовах електронного документообігу.
27. Облік та оподаткування операцій з товарами.
28. Облік та оподаткування операцій з придбання і реалізації виробничих запасів.
29. Облік готівкових операцій.
30. Облік безготівкових розрахунків на рахунках банку.

31. Облік інших грошових коштів.
32. Облік курсових різниць.
33. Облік та оподаткування операцій з іноземною валютою.
34. Облік грошових коштів та його вдосконалення в умовах електронного документообігу.
35. Облік розрахунків з покупцями і замовниками та податкових зобов'язань з ПДВ за операціями з реалізації продукції (товарів, робіт і послуг).
36. Облік та оподаткування операцій з реалізації продукції (товарів, робіт і послуг).
37. Облік сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості.
38. Облік розрахунків за претензіями.
39. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.
40. Автоматизація обліку розрахунків з покупцями та замовниками і формування податкових зобов'язань з ПДВ.
41. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками та податкового кредиту з ПДВ за операціями з придбання товарів, робіт і послуг.
42. Автоматизація обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками і формування податкового кредиту з ПДВ.
43. Облік формування та змін власного капіталу підприємства і напрями його вдосконалення.
44. Формування та облік зареєстрованого (статутного) капіталу підприємства.
45. Облік капіталу в дооцінках, додаткового та резервного капіталу.
46. Облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) та використання прибутку підприємства.
47. Облік забезпечень і резервів та напрями його вдосконалення.
48. Облік кредитів банку.
49. Облік короткострокових банківських кредитів і позик та напрями його вдосконалення.
50. Облік довгострокових кредитів і позик та його вдосконалення в умовах автоматизації облікових процесів.
51. Облік розрахунків з оплати праці та оподаткування доходів працівників.
52. Облік додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат.
53. Облік та оподаткування виплат працівникам за невідпрацьований час.
54. Облік розрахунків з бюджетом за податком на доходи фізичних осіб і військовим збором.
55. Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

56. Облік загального оподатковуваного доходу працівників в умовах автоматизації облікових процесів.
57. Облік розрахунків з підзвітними особами.
58. Облік активів і зобов'язань на позабалансових рахунках в умовах автоматизації облікових процесів.
59. Облік прямих виробничих витрат.
60. Облік матеріальних витрат.
61. Облік витрат на оплату праці.
62. Облік витрат за елементами та статтями калькуляції.
63. Облік браку продукції, відходів та непродуктивних витрат.
64. Облік незавершеного виробництва.
65. Облік витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції.
66. Облік загальновиробничих витрат.
67. Облік випуску продукції та визначення її собівартості.
68. Облік адміністративних витрат.
69. Облік витрат на збут.
70. Облік інших операційних витрат і доходів.
71. Облік витрат і доходів операційної діяльності підприємства.
72. Облік доходів і витрат фінансової діяльності.
73. Облік витрат і доходів інвестиційної діяльності підприємства.
74. Облік витрат і доходів діяльності допоміжних виробництв.
75. Порядок визначення й облік фінансових результатів діяльності підприємства.
76. Облікове забезпечення формування фінансового результату для цілей оподаткування прибутку підприємств.
77. Облік розрахунків підприємства за податками і зборами.
78. Бухгалтерський облік розрахунків та формування податкової звітності за загальнодержавними податками і зборами.
79. Бухгалтерський облік розрахунків та формування податкової звітності за місцевими податками і зборами.
80. Облік розрахунків з бюджетом за податком на прибуток підприємств.
81. Бухгалтерський облік розрахунків та формування податкової звітності з податку на прибуток підприємств.
82. Особливості обліку податку на прибуток в умовах застосування податкових різниць.
83. Облік відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань: організація та методика.
84. Облік розрахунків за податком на додану вартість та формування податкової звітності.
85. Облік і звітність за акцизним податком.
86. Облік і звітність за екологічним податком.

87. Облік розрахунків за рентною платою та формування податкової звітності.
88. Облік розрахунків за митними платежами.
89. Облік єдиного податку та формування звітності платниками III групи спрощеної системи оподаткування.
90. Облік єдиного податку та формування звітності платниками IV групи спрощеної системи оподаткування.
91. Облікове забезпечення формування та електронного подання податкової звітності підприємства.
92. Автоматизація облікового процесу та формування фінансової звітності підприємства.
93. Автоматизація процесів нарахування та сплати податків і зборів та формування податкової звітності.

Додаток Б

Завідувачу кафедри _____
(П.І.Б. завідувача)
_____
_____
_____
(від кого - П. І. Б. здобувача, група)

З А Я В А

Прошу затвердити мені тему курсової роботи _____
_____

Робота буде пов’язана з _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
(надаються об’єкт і предмет дослідження, основні завдання, які будуть розв’язані у роботі)

Підстави для вибору теми
_____
_____
_____
_____
(тема запропонована підприємством, кафедрою, обрана за власною ініціативою)

Тема узгоджена з керівником курсової роботи _____
_____
(П. І. Б. , науковий ступінь, учене звання, посада керівника роботи)

(дата) (підпис здобувача)

Додаток В

Рекомендована структура плану курсової роботи

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ

1.1. Назва підрозділу

1.2. Назва…

1.3. Назва..

РОЗДІЛ 2. НАЗВА…

2.1. Назва..

2.2. Назва..

2.3. Назва…

РОЗДІЛ 3. НАЗВА…

3.1. Назва…

3.2. Назва…

3.3. Назва…

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ (за необхідності)

Додаток Г.1

Зразок плану міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування

Тема : «Облік розрахунків з підзвітними особами та особливості оподаткування підзвітних сум»

ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ
1.1. Сутність та види розрахунків з підзвітними особами
1.2. Огляд літературних джерел та нормативного забезпечення обліку розрахунків з підзвітними особами
РОЗДІЛ 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ НА «……» *(назва підприємства)*
2.1. Економічна характеристика діяльності та загальні аспекти організації обліку
2.2. Документальне оформлення розрахунків з підзвітними особами
2.3. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами
2.4. Відображення інформації про розрахунки з підзвітними особами в облікових регістрах та фінансовій звітності
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДЗВІТНИХ СУМ
3.1. Податкові наслідки операцій, пов’язаних із підзвітними сумами
3.2. Особливості оподаткування сум, не повернутих у встановлені строки, та їх відображення у податковій звітності
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Додаток Г.2

Зразок плану міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування

Тема : «Облік наявності та використання виробничих запасів»

ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НАЯВНОСТІ І ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ
- 1.1. Сутність, класифікація, визнання та оцінка виробничих запасів
- 1.2. Огляд літературних джерел та нормативне забезпечення обліку виробничих запасів

РОЗДІЛ 2. СТАН ОБЛІКУ НАЯВНОСТІ І ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА «……» *(назва підприємства)*
- 2.1. Економічна характеристика діяльності та загальні аспекти організації обліку
- 2.2. Документальне забезпечення обліку наявності та використання виробничих запасів
- 2.3. Синтетичний та аналітичний облік наявності та використання виробничих запасів
- 2.4. Відображення інформації про виробничі запаси в облікових регістрах та фінансовій звітності

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ НАЯВНОСТІ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ
- 3.1. Удосконалення документального оформлення та організації обліку виробничих запасів
- 3.2. Удосконалення методики обліку та формування інформації про виробничі запаси

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Додаток Г.3

Зразок плану міждисциплінарної курсової роботи з обліку і оподаткування

Тема: «Облік та оподаткування операцій з реалізації продукції (товарів, робіт і послуг)»

ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ)
1.1. Економічна сутність та порядок визнання доходів від реалізації продукції (товарів, робіт і послуг)
1.2. Огляд наукових підходів та нормативне забезпечення обліку та оподаткування операцій з реалізації продукції (товарів, робіт і послуг)
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ) НА «……» (*назва підприємства*)
2.1. Економічна характеристика діяльності підприємства та загальні аспекти організації обліку і оподаткування операцій з реалізації
2.2. Документальне оформлення операцій з реалізації продукції (товарів, робіт і послуг)
2.3. Синтетичний та аналітичний облік доходів від реалізації та розрахунків з покупцями і замовниками
2.4. Облік податкових зобов’язань та розрахунків за податками за операціями з реалізації
2.5. Відображення інформації по операціях з реалізації в облікових регістрах та звітності
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ)
3.1. Удосконалення документального оформлення та організації обліку операцій з реалізації
3.2. Удосконалення облікового забезпечення оподаткування та формування звітності за операціями з реалізації
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Додаток Д

Зразок титульної сторінки курсової роботи

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Економічний факультет
(назва факультету)
Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(повна назва кафедри)

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

на тему:

_____

_____

Студента (ки) _III_ курсу _____ групи

_____форми навчання
(денної, заочної)
спеціальності D1 «Облік і оподаткування»

_____
(прізвище та ініціали)
Керівник _____
_____ _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали

м. Чернівці – 2026 рік

Додаток Е

Зразок оформлення списку використаних джерел (бібліографічних посилань)

(відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Один автор	1. Височан О.С. Фінансовий облік : навч. посіб. Львів, 2016. 449 с. 2. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.
Два автори	1. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : підручник. 2-ге вид., випр. і доп. Львів : Видавництво ННВК «АТБ», 2020. 440 с. 2. Чудовець В.В., Жураковська І.В. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 330 с.
Три автори	1. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид., доп. та перероб. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 488 с.
Чотири та більше авторів	1. Облік у зарубіжних країнах: навч. посібник / Бондар М. І. та ін. Київ : ЦУЛ, 2013. 218 с. 2. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. посібник / Вергун А.І., Косташ Т.В., Ковальчук Т.М. та ін..; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с. 3. Облік і оподаткування у питаннях та відповідях : навч.-метод. посіб. / [Є. В. Калюга, І. Д. Лазаришина, В. К. Савчук та ін.]. Київ, 2017. 346 с. 4. Фінансовий облік : підручник; 4-те вид., доп. та перероб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 490 с.
Без автора	1. Облік, аудит і оподаткування: бакалаврський курс. Частина 1 : навч. посібник / заг. ред. М. Ю. Мардус ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ», 2022. 523 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети), матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Кличова Г. С., Глушач Ю. С. Фінансовий облік амортизації основних засобів. *Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів і права :* матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 7 трав. 2020 р.) : у 10 ч. Полтава, 2020. Ч. 3. С.33-34. 2. Слепченко В., Скрипник М. Методика обліку розрахунків підприємства з покупцями та замовниками. *Економіка та суспільство*, 2021. № 29. 3. Шепель Т. П. Методичні підходи до оцінки основних засобів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Економіка та держава.* 2018. № 7. С. 52-55. 4. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.
Законодавчі та нормативні документи	1. Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків : Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 р. № 162. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text 2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text 3. Податковий кодекс України : Закон України від 2.12.2010 р. № 2755-VI. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text 4. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text 5. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16. 07.1999 р. № 966-XIV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
Електронний ресурс	1. Ганусич В. О., Гурська І. В. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти. *Науковий вісник Ужгородського університету* : Серія: Економіка. 2016. Вип. 1(47). Том 1. С. 441–445. URL : https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/949525ff-7774-4243-98d8-19e3f0c2c654/content 2. Попович О., Філімонова С. Організація обліку розрахунків з покупцями та замовниками. *Молодий вчений*, 2023. № 9 (121). С. 26-30. URL : https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-9-121-6

Навчальне видання

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Методичні вказівки

Укладачі: Тетяна Миколаївна **Ковальчук**
Тетяна Вікторівна **Косташ**

Відповідальний за випуск ***Ковальчук Т. М.***
Літературне редагування ***Колодій О. В.***
Дизайн обкладинки ***Мельник У. М.***

Електронне видання

Підписано до друку 29.10.2026. Формат 60x84/16.
Ум.-друк. арк. 3,6. Обл.-вид. арк. 3,9. Зам. Н-111.
Видавництво та друкарня Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 819 від 08.04.2002 р.